

FAZ SERİSİ

TYT

TARİH

SORU
BANKASI

B İ R K İ T A P T A N F A Z L A S I

TYT TARİH

ISBN

978 - 605 - 06051 - 1 - 2

Copyright ©

ÇAMLICA BASIM - YAYIN

Bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayımlayan şirketin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır. Bu kitabın tüm hakları **Çamlıca Basım - Yayın**'a aittir.

Yazarlar
Komisyon

Genel Dağıtım
BUMA PAZARLAMA

Dizgi & Grafik
Faz Dizgi

Baskı Yeri ve Cilt
Çamlıca Basım - Yayın

 faz_yayinlari

 Faz_yayinlari

SUNUŞ

Değerli Arkadaşlar,

Yıllardır iyi bir gelecek hayaliyle eğitim ve öğrenim görüyorsunuz. Dersler, kitaplar ve sınavlardan kendinizi yorgun hissettiğiniz zamanlar oldu.

ÜNİVERSİTELİ olmanın eşiğine geldiğiniz bu dönemde onlarca ders kaynağı içerisinde size hitap edebilecek, eğitiminize katkıda bulunacak, kolay ve kalıcı öğrenmenizi sağlayacak "**doğru**" kitaplara ihtiyaç duydunuz.

İşte biz, **FAZ Yayın Kurulu** olarak ihtiyacınızı karşılamak için kolları sıvadık ve gireceğiniz tüm sınavlarda başarılı olmanızı kolaylaştıracak, sizlere öğretmen olabilecek "**FAZ Soru Bankası Serisi**"ni hazırladık. Kitaptaki soruların **video çözümleriyle** tam bir öğrenme sağlamanıza katkıda bulunmak istedik.

FAZ Yayıncılık olarak hepinize hayat boyu başarılar dileriz.

ÖRNEKTİR

İçindekiler

ADIM 01 Tarih ve Zaman	6 - 13
ADIM 02 İnsanlığın İlk Dönemleri	14 - 21
ADIM 03 Orta Çağ'da Dünya	22 - 25
ADIM 04 İlk ve Orta Çağlarda Türk Dünyası	26 - 33
Karma Yeni Konsept Sorular	34 - 39
ADIM 05 İslam Medeniyetinin Doğuşu	40 - 47
ADIM 06 Türklerin İslamiyeti Kabulü ve İlk Türk İslam Devletleri	48 - 55
ADIM 07 Yerleşme ve Devletleşme Sürecinde Selçuklu Türkiyesi	56 - 59
Karma Yeni Konsept Sorular	60 - 65
ADIM 08 Beylikten Devlete Osmanlı Siyaseti(1302-1453)	66 - 73
ADIM 09 Devletleşme Sürecinde Savaşçılar ve Askerler	74 - 77
ADIM 10 Beylikten Devlete Osmanlı Medeniyeti	78 - 83
ADIM 11 Dünya Gücü Osmanlı (1453-1595)	84 - 91
Karma Yeni Konsept Sorular	92 - 97
ADIM 12 Sultan ve Osmanlı Merkez Teşkilatı	98 - 101
ADIM 13 Klasik Çağda Osmanlı Toplum Düzeni	102 - 105
ADIM 14 Değişen Dünya Dengeleri Karşısında Osmanlı Siyaseti	106 - 113
ADIM 15 Değişim Çağında Avrupa ve Osmanlı	114 - 117

Karma Yeni Konsept Sorular ..... 118 - 123

ADIM 16 Uluslararası İlişkilerde Denge Stratejisi (1774-1914) ..... 124 - 135

ADIM 17 Devrimler Çağında Değişen Devlet ve Toplum İlişkileri ..... 136 - 139

ADIM 18 Sermaye ve Emek ..... 140 - 143

ADIM 19 XIX.ve XX.Yüzyılda Değişen Gündelik Hayat ..... 144 - 147

Karma Yeni Konsept Sorular ..... 148 - 153

ADIM 20 XX.Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti ve Dünya ..... 154 - 157

ADIM 21 Milli Mücadele ..... 158 - 169

ADIM 22 Atatürkçülük ve Türk İnkılabı ..... 170 - 177

Karma Yeni Konsept Sorular ..... 178 - 183

ADIM 23 İki Savaş Arasındaki Dönemde Türkiye ve Dünya ..... 184 - 187

ADIM 24 II.Dünya Savaşı Sürecinde Türkiye ve Dünya ..... 188 - 191

ADIM 25 II.Dünya Savaşı Sonrasında Türkiye ve Dünya ..... 192 - 195

ADIM 26 Toplumsal Devrim Çağında Dünya ve Türkiye ..... 196 - 199

ADIM 27 XXI.Yüzyılın Eşiğinde Türkiye ve Dünya ..... 200 - 203

Karma Yeni Konsept Sorular ..... 204 - 208

1. Tarih, insanların geçmişteki her türlü faaliyetini, olayların birbirleriyle olan ilişkilerini, sebep-sonuç, yer ve zaman göstererek, belgelere dayalı olarak inceleyen bir bilim dalıdır.

Bu bilgilere göre tarih bilimi hakkında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Konusu insan ve insanın yaptıklarıdır.
B) Mutlak doğru bilgilere ulaşır.
C) Olaylar arasında ilişkilendirmelerde bulunur.
D) Coğrafyanın olaylar üzerindeki etkisini dikkate alır.
E) Olayların hangisinin önce hangisinin daha sonra meydana geldiğinin belirlenmesine imkan tanır.

2. İngiliz Tarihçi Collingwood (Kalinbud) "Geçmiş bir anlamda bugün hala yaşayan bir zaman dilimidir." demiştir.

İngiliz tarihçi bu sözünü tarih biliminin;

- I. neden-sonuç ilişkilendirmesinde bulunma,
II. olayları meydana geldiği koşullara göre inceleme,
III. yazılı ve yazısız belgelere ulaşma

özelliklerinden hangilerini vurgulamak istemiştir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I ve III

3. İnsan, tarih bilimiyle geçmişi sorgulayarak geleceğine yön vermektedir.

Bu durum tarihi olayların aşağıdaki özelliklerinden hangisinin sonucudur?

- A) Birden çok nedene dayalı olmasının
B) Farklı dönemlerde benzer sonuçlara yol açmasının
C) Başlama ve bitiş tarihlerinin belli olmasının
D) Değişik coğrafyalarda etkilerinin hissedilmesinin
E) Sebep ve sonuçlarının zamanla farklı yorumlanmasının

4. Tarih bilimi geçmişte yaşayan insanların;

- I. siyasi,
II. kültürel,
III. ekonomik

alanlarından hangilerindeki faaliyetlerini konu edinir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

5. Deprem, coğrafyanın konusu iken depremin meydana geldiği bölgedeki binlerce insanın hayatını kaybetmesi, iskan yerlerini terk etmesi, tarihin konusunu teşkil eder.

Buna göre tarih bilimi hakkında;

- I. İnsan unsuru ile birlikte coğrafi olayların ortaya çıkardığı bazı sonuçlar da tarihin ilgi alanına girer.
II. Tarih diğer bilim dallarından istifade etmez.
III. Bir olayın tarihin konusu olması için belli bir süre geçmelidir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

6. Hayat içerisinde tek tek meydana gelen değişmelere olay denir. Olgu ise aynı türdeki olayları bir bütün olarak anlatmak için kullanılan bir kavramdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi diğerlerinden farklıdır?

- A) İstanbul'un fethi
B) Kurtuluş Savaşı
C) Lozan Antlaşması
D) Türkiye'nin çağdaşlaşması
E) Bedir Savaşı

7. Bir olay, kendinden önceki bir olayın sonucu ve kendisinden sonraki bir olayın sebebinin oluşturabilir.

Bu durum tarihi olayların aşağıdaki özelliklerinden hangisinin bir sonucudur?

- A) Süreklilik göstermesi
B) Belgelerle kanıtlanabilmesi
C) Etkilerinin zamanla ortaya çıkması
D) Nedenlerinin farklı olması
E) Değişebilirliğinin olması

8. İnsan topluluklarında ve toplumlar arasında, geçmişte meydana gelen olayları zaman göstererek inceleyen, bu olaylar arasındaki neden-sonuç ilişkilerini kaynaklara dayanarak araştıran bilim dalına "Tarih" denir.

Bu tanımda tarih biliminin hangi özelliği yoktur?

- A) Belgelerden yararlanması
B) Olayların geçtiği yeri belirtmesi
C) Kronolojiye yer vermesi
D) Eski devirleri aydınlatması
E) Olayların analizini yapması

9. Tanım: Tarih, insan topluluklarının geçmişteki yaşayışlarını, uğraşlarını, birbirleriyle olan ilişkilerini, yer ve zaman göstererek, neden-sonuç ilişkileri içerisinde belgelere dayalı olarak inceleyen bir bilimdir.

Durum: Mekke müşriklerinin İslamiyet'e tepki göstermeleri ve Müslümanlara baskı yapmaları üzerine, Mekke Müslümanlar baskıdan kurtulup rahat yaşayacakları Medine'ye göç etmişlerdir.

Yukarıda verilen durumda tarihin tanımında yer alan öğelerden hangisine değilmiştir?

- A) İnsan ilişkileri
B) İnsan topluluklarının yaşayışları
C) Neden-sonuç ilişkileri
D) Zaman
E) Yer

10. Tarih, en eski zamanlardan başlayarak günümüze kadar insan topluluklarının yaşayışlarını, savaşlarını, meydana getirdikleri kültür ve uygarlıkları inceler.

Buna göre;

- I. ekonomik krizler,
II. uluslararası savaşlar,
III. kitlesel göç hareketleri

gelişmelerinden hangileri tarih biliminin konusu içerisinde-dir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

11. Tarihin konusunun işlendiği bir derste Özkan Öğretmen tarafından öğrencilere aşağıdaki görsel gösterilir, öğrencilerden: "Tarihin konusu ----" cümlesindeki boşluğu tamamlamaları istenir.

Alan	Gelişme
Siyasi	Cumhuriyetin İlanı
Askeri	Malazgirt Savaşı
Sosyal	Orta Asya Türk Göçleri
Ekonomik	Sanayi Devrimi
Kültürel	Yazının İcadı
Dini	İslamiyet'in Doğuşu
Mimari	Sultan Ahmet Camisi

Buna göre:

Ahmet: İnsanoğlunun meydana getirdiği faaliyetlerdir.

Ayla: İnsanoğlunun hayatını etkileyen coğrafi olayların sebepleridir.

Faruk: İnsanoğlunun hayatını etkileyen çok yönlü gelişmelerdir.

Beyza: İnsanların inancı, yaşam biçimi, kültürel hayatları ve yönetilme biçimleridir.

yargılarından hangileri getirilebilir?

- A) Yalnız Ahmet
B) Ahmet ve Ayla
C) Ayla ve Faruk
D) Ahmet, Faruk ve Beyza
E) Ahmet, Ayla, Faruk ve Beyza

1. Aşağıdakilerden hangisi tarihe yardımcı olan yazılı kaynaklardan biridir?

- A) Heykel
- B) Kemikten yapılmış ok ucu
- C) Destan
- D) Kil tablet
- E) Çanak-çömlek

2. Bir milleti bilimsel açıdan araştırarak yakından tanımak için, ilk önce onun nasıl bir toplumsal yapıya sahip olduğunu araştırmak gerekir.

Bu durum tarih bilimini, araştırmalarında;

- I. sosyoloji,
- II. coğrafya,
- III. kronoloji

bilim dallarından öncelikle hangilerine yönlendirmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

3. Tarihi olayların araştırılmasında;

- I. buluntuları inceleme,
- II. olaylar arasında ilişki kurma,
- III. kaynak taraması yapma

yöntemlerinden hangilerine başvurulmaktadır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

4. Bir tarihçi incelediği olayları belgelere dayandırır.

Bu yaklaşımın temel gerekçesi aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Mutlak bilgilere ulaşma
- B) Objektif ve güvenilir olma
- C) Olayların günümüzdeki karşılığını bulma
- D) Diğer bilimlerden yararlanma
- E) Değişebilir bilgilere ulaşma

5. Tarih hakkında bize bilgi veren, onu doğru anlayabilmemiz için tanıklık yapan her türlü malzemeye kaynak denir.

Buna göre aşağıdaki kaynakların hangisi diğerlerinden farklı bir nitelik gösterir?

- A) Antlaşma metinleri
- B) Fermanlar
- C) Seramik kaplar
- D) Kil tabletler
- E) Eski paralar

6. Sosyal bir bilim olan tarih, geçmişte yaşanmış ve bitmiş olayları konu edinir.

Bu yaklaşımın tarih bilimi ile ilgili;

- I. deney ve gözlemden istifade edilmesi,
- II. diğer bilim dalları ile bağlantı kurulması,
- III. objektif sonuçlara ulaşılması

durumlarından hangilerini engellediği savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

7. Tarihi bir olayla ilgi bilgi veren her türlü malzemeye kaynak denir.

Aşağıdakilerden hangisi diğerlerinden farklı bir nitelikte kaynaktır?

- A) Destan   B) Ferman   C) Efsane
D) Masal   E) Hikaye

8. I. Mühür
II. Destan
III. Süs eşyaları

Yukarıdakilerin "yazılı kaynaklar, sözlü kaynaklar ve kalıntılar" niteliklerine göre doğru sıralanış biçimi nasıl olmalıdır?

- A) I, II, III   B) III, II, I   C) II, I, III
D) I, III, II   E) II, III, I

9. "Atatürk'ün Samsun'a Çıkışı" hakkında bir araştırma yapan tarihçi bu dönemle ilgili kaynaklara ulaşmalıdır. Döneme ait resmi belgeler, dönemin gazeteleri, İtilaf Devletlerine ait belgeler, o döneme ait resim, fotoğraf, harita, hatıra v.b. kaynaklara bakmalıdır.

Buna göre araştırmada böyle bir yöntemin uygulanması;

- I. objektif sonuçlara ulaşma,
II. olayı meydana geldiği dönemin şartlarına göre değerlendirebilme,
III. olayda rolü olanları ortaya çıkarma

gerekçelerinden hangileriyle ilgilidir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

10. Tarihin yöntemi, tarihi olayları incelemek ve açıklamaktır. Tarihi olaylar hakkında doğru bilgi edinmek ancak o dönemden kalan ve olaya tanıklık edebilecek belge ve bulguların değerlendirilmesi ile mümkündür. Bu değerlendirmede sistematik bir yöntem işlenir.

Buna göre bir tarih değerlendirmesinde aşağıdaki yöntemlerden hangisi diğerlerinden daha sonra gelir?

- A) Tarama   B) Tahlil   C) Terkip
D) Tasnif   E) Tenkit

11. Tarih bilimi çok geniş, bir çalışma alanına sahiptir. Çalışma alanının geniş olması onun incelenmesini güçleştirmiştir.

Bu güçlüğün;

- I. tarihi olayların belirli niteliklere göre sınıflandırılması,
II. olaylar arasında neden-sonuç bağlantısını dikkate alınmaması,
III. olayların günümüze etkilerinin ön plana çıkarılması

yaklaşımlarından hangileriyle giderildiği savunulabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

1. Bir olayın sebep ve sonuçlarının bütün yönleriyle anlaşılıp açıklanabilmesi için;

- I. olayın geçtiği mekanın bilinmesi,
- II. olayda rolü olanların araştırılması,
- III. olayın meydana geldiği günün koşulları içinde incelenmesi

durumlarından hangileri gereklidir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

2. Tarihi olayların üzerinden belli bir süre geçtikten sonra araştırma yapılmalıdır.

Bu durum;

- I. olayın sonuçlarının ve etkilerinin tüm yönleriyle görülüp analizinin yapılması,
- II. bir gelişmenin hangi olayın nedeni ya da sonucu olduğunun zamanla tespit edilmesi,
- III. yeterli miktarda belge ve kaynağa ulaşılmak istenmesi

gerekçelerinden hangileriyle açıklanabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

3. Tarih bilimine ilişkin aşağıdaki özelliklerden hangisi diğerlerinin sonucu durumundadır?

- A) Objektif değerlendirmede bulunma
- B) Kaynaklardan yararlanma
- C) Farklı görüşleri dikkate alma
- D) Olayların yeri ve zamanını belirtme
- E) Olaylar arasında neden-sonuç ilişkilendirmesi yapma

4. Tarihin bilim haline gelmesi;

- I. araştırmacılık,
- II. objektiflik,
- III. sorgulayıcılık

yöntemlerinden hangilerinin benimsenmesiyle ilgilidir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

5. Bazı yazarlar, şahidi olmadıkları olayları ve hiç görmedikleri memleketleri bizzat görmüş gibi anlatırlar. Aslında yazdıkları tamamen, kendilerinden önce kaleme alınmış eserlere dayanmaktadır. Bu anlatımda bazen o kadar ileri giderler ki aynı ya da birbirlerine çok yakın tarihlerde fakat birinden diğerine kısa zamanda ulaşılması imkansız iki mekandaki olayların şahidi olduklarını dahi yazmakta tereddüt etmezler. Böylece kendilerini kolaylıkla ele vermiş olurlar.

Tarih araştırmaları ile ilgili verilen anlatımda aşağıdakilerden daha çok hangisine karşı gelinmektedir?

- A) Araştırmalarda sadece yazılı kaynaklara bağlı kalınmasına
- B) Olayın meydana geldiği dönemin şartlarına göre incelenmemesine
- C) Farklı bilim dallarından istifade edilerek sonuçlara ulaşılmasına
- D) Araştırmalarda birincil kaynakların ihmâl edilmesine
- E) Benzer nitelikteki olaylar hakkında genellemeler yapılmasına

6. Tarih öğrenmenin bireylere sağladığı faydalar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Bugünkü uygarlığın nasıl meydana geldiğinin öğrenilmesi
- B) Uygarlığın tüm toplumların katkısıyla oluştuğu bilincinin oluşması
- C) Değişim ve ilerlemelere karşı daha dirençli hale gelinmesi
- D) Bireylerin ortak değerlere sahip çıkarak barış içinde yaşamayı öğrenmesi
- E) Kişilerde sorumluluk ve vatandaşlık duygusunun gelişmesi

7. Yazının kullanılmasından önceki dönemler olan tarih öncesi dönemlerin başlangıç ve bitiş zamanları bölgelere göre farklılık göstermektedir.

Bu durumda bölgelerin;

- I. gelişmişlik seviyeleri,
- II. iletişim durumları,
- III. bilgi birikimleri

özelliklerinden hangileri etkili olmaktadır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

8. Geçmişte meydana gelen olaylar, meydana geldiği dönemin siyasi, sosyal, kültürel, ekonomik ve dinî özelliklerini yansıtır.

Bu yargı tarih biliminde yer alan aşağıdaki yaklaşımlardan hangisinin önemini ortaya koymaktadır?

- A) Hem yazılı hem de yazısız belgeleri inceleme
- B) Olayları meydana geldiği dönemin şartlarıyla inceleme
- C) Araştırmayı konu edinen diğer bilim dallarından istifade etme
- D) Olayın üzerinden belli bir sürenin geçmesini beklerme
- E) Olay hakkında kişisel değerlendirmelere yer vermeme

9. Atatürk; "Tarih yazmak, tarih yapmak kadar mühimdir. Yazan, yapana sadık kalmazsa değişmeyen hakikât insanlığı şaşirtacak bir mahiyet alır." demiştir.

Atatürk, bu sözlerle;

- I. olayların meydana geldiği dönemin şartlarına göre incelenmesi,
- II. araştırmalarda objektif sonuçların ilke edinilmesi,
- III. tarihçinin, araştırmalara kendi duygularını dahil etmemesi

yöntemlerinden hangilerinin tarih araştırmalarına yön vermesi gerektiğini savunmuştur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

10. Tarihi olayları değerlendirirken karşılaşılan sorunlardan biri de olaya tarafsız yaklaşmamaktır.

Bu sorunda tarihçinin;

- I. inançları,
- II. siyasi anlayışı,
- III. aldığı eğitim

özelliklerinden hangileri etkili olmaktadır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

11. Yakın zamana kadar Osmanlı Devleti'nde ilk paranın Orhan Gazi zamanında bastırıldığı görüşü egemenken, yapılan araştırmalar sonucunda bunun Osman Gazi zamanında gerçekleştiği ağırlık kazanmıştır.

Bu bilgilere göre;

- I. Tarih geleceğe ışık tutmaktır.
- II. Tarihi bilgiler zamanla değişebilir.
- III. Bir olayın birden çok sonucu vardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

12. I. Çeşitli olaylar arasında ilişki kurup mantık yürüterek sonuca varabilme yeteneği kazanma
II. Tutucu ve bilime aykırı düşünme biçimi yerine güncel olayları geniş açıdan değerlendirebilen yönler sağlama
III. Toplumsal gelişmeleri anlayıp yorumlayabilen bir düşünce tarzına sahip olabileme

Yukarıdakilerden hangileri tarih öğrenmenin kişiye kazandırdıkları arasındadır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

1. Aşağıdakilerden hangisinin oluş zamanı diğerlerine göre daha belirgindir?
- A) Türkiye, Sadabat Pakti'na 1937'de üye olmuştur.
B) Cumhuriyet, 29 Ekim'de ilan edilmiştir.
C) Yazı, günümüzden yaklaşık beş bin yıl önce bulunmuştur.
D) Erzurum Kongresi, 23 Temmuz 1919'da toplanmıştır.
E) Mohaç Savaşı, 1526'da olmuştur.

2. Tarihi olaylar arasında bir bütünlük olmasına rağmen tarih çağlara ayrılmıştır.

Bu durumun sebebi aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Tarihi olayları önemine göre sıralamak
B) Tarihe yardımcı bilimlerden yararlanmak
C) Tarihi olayların araştırılmasını kolaylaştırmak
D) Olayların meydana geldiği yerleri tespit etmek
E) Tarih ile diğer bilimlerde arasında bağlantı kurmak

3. MÖ tarihleri, Milat Takvimi'nin başlangıcından geriye doğru gittikçe, MS tarihleri ise Milat Takvimi'nin başlangıcından günümüze doğru geldikçe sayısal değer olarak artar.

Bu bilgiye dayanarak aşağıdaki tarihlerden hangisinin günümüze daha uzak olduğu savunulabilir?

- A) MÖ 5000   B) MS 365   C) MS 1453
D) MS 571   E) MÖ 3200

4. • Kavimler Göçü ile İlk Çağ,
• İstanbul'un Fethi ile Orta Çağ,
• Fransız İhtilâli ile Yeni Çağ sona ermiştir.

Bu bilgilere dayanarak, çağların sona ermesinde aşağıdakilerden hangisinin temel alındığı savunulabilir?

- A) Diğer devletlerle ilişkilerin
B) Ünlü kişilerin
C) Önemli olayların
D) Yapılan yeniliklerin
E) Ekonomik değişimlerin

5. Aşağıdakilerden hangisindeki, süre farkı diğerlerinden daha fazladır?

- A) MÖ 3500 - MÖ 1500
B) MS 1259 - MS 1920
C) MÖ 750 - MS 1453
D) MS 250 - MS 2000
E) MÖ 4000 - MS 1782

6. Türkler tarih boyunca;

- 12 Hayvanlı Türk Takvimi,
• Hicri Takvim,
• Celâli Takvim,
• Rumi Takvim,
• Milâdi Takvim

gibi takvimler kullanmışlardır.

Bu durumda aşağıdaki beklentilerden hangilerinin etkili olduğu savunulamaz?

- A) Ekonomik faaliyetleri denetim altına alma
B) İdari uygulamalarda kolaylık sağlama
C) Temel geçim kaynağını belirleme
D) Farklı kültürlerde ilişkileri sürdürme
E) Dini uygulamaları takip edebilme

7. Aşağıdakilerden hangisi arasındaki süre farkını bulmak için toplama işlemi yapılmalıdır?

- A) MÖ 3500 - MÖ 1500
- B) MS 250 - MS 2000
- C) MÖ 4000 - MS 1782
- D) MS 1259 - MS 1920
- E) MS 750 - MS 1453

8. Taş Çağı'nın;

- Eski Taş Çağı,
- Orta Taş Çağı,
- Yeni Taş Çağı

gibi bölümlere ayrılmasında, aşağıdakilerden hangisi belirleyici olmuştur?

- A) Dönemlerin yaşanma süresi
- B) Kullanılan materyallerin niteliği
- C) Topluların inanç anlayışları
- D) Bölgelerin coğrafi özellikleri
- E) Evrensel nitelikteki olaylar

9. Tarihi çağların birbirinden ayrılmasında evrensel nitelikteki olaylar dikkate alınmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi tarihin çağlara ayrılmasında esas alınan ölçütlerden biri değildir?

- A) İstanbul'un fethi
- B) Haçlı Seferleri
- C) Yazının icadı
- D) Fransız ihtilali
- E) Kavimler Göçü

10. Tarih boyunca Türkler; On İki Hayvanlı Türk Takvimini, Hicri Takvimi, Celali Takvimi, Rumi Takvim ve Miladi Takvimi kullanmışlardır.

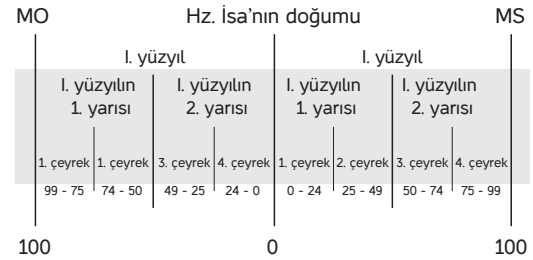
Bu durumda Türklerin:

- I. kültürel,
- II. dini,
- III. ekonomik

konularından hangilerinde yaşadıkları etkileşimler belirleyici olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

11.

Bu bilgilere dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine varılabilir?

- A) M.S iki tarihten sayısal değeri küçük olan büyük olandan daha yakın bir tarihi gösterir.
- B) M.Ö iki tarihin arasındaki süreyi bulmak için bu iki tarihi toplamak gerekir.
- C) M.Ö iki tarihten sayısal değeri büyük olan küçük olandan daha eski bir tarihi gösterir.
- D) M.Ö bir tarih ile M.S bir tarih arasındaki süre bunlardan sayısal değeri küçük olanın, sayısal değeri büyük olandan çıkarılmasıyla bulunur.
- E) M.S iki tarihin arasındaki süreyi bulmak için bu iki tarihi toplamak gerekir.

1. Cilalı Taş Devri'nde yiyecek olarak kullanılmak üzere çeşitli bitkiler yetiştirilmeye başlanmış, su kenarlarında birbirine bitişik bahçeli evler yapılmış, taşlardan yapılan alet ve silahlar daha kesici hale getirilmiş, bitki liflerinden giysiler, yiyecekleri saklamak için seramik çanak çömlek yapılmıştır.

Bu açıklamada Cilalı Taş Dönemi'nde;

- I. topraktan eşya yapılması,
- II. kullanılan silahların geliştirilmesi,
- III. yerleşik hayata geçilmesi

durumlarından hangilerinin gerçekleşmiş olduğunu gösteren kanıtlar vardır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

2. Tarih öncesinde yaşayan insanlar aşağıdaki materyallerden hangisini diğerlerinden daha önce kullanmışlardır?

- A) Toprak   B) Bakır   C) Taş
D) Demir   E) Tunç

3. Yontma Taş Devri'nde mağara ve ağaç kovuklarında yaşayan insanlar, Cilalı Taş Devri'nde ovalara ve su kenarlarına inip tarım yapmaya başlamışlardır.

Bu bilgilere göre Cilalı Taş Devri'nde;

- I. yaşam tarzı,
- II. geçim kaynağı,
- III. inaniş biçimleri

durumlarından hangileri değişmiştir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

4. Maden Devri insanları önce bakır sonra tunç daha sonra da demir devrini yaşamışlardır.

Devirlerin bu sıraya göre yaşanması;

- I. araçların kalitesinin geliştiği,
- II. bilgi ve birikimin arttığı,
- III. farklı bölgelere göç edildiği

ifadelerinden hangilerinin göstergesidir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

5. Herhangi bir yerleşim bölgesinde avcılığın yerini tarımın alması, aşağıdakilerden hangisinin doğrudan kanıtıdır?

- A) Hayvancılığın yapılmadığının
B) İnsanların yaşantısının değiştiğinin
C) Tüketimin üretimden çok olduğunun
D) Verimli topraklara göç edildiğinin
E) Yerleşik hayata geçilmediğinin

6. Bir bölgede yapılan kazılarda; yiyecek pişirme ve saklama kapları, giysiler, silahlar gibi eşyalara rastlanmıştır.

Bu durum ilgili bölge hakkında aşağıdakilerden hangisinin bir kanıtı olabilir?

- A) İhtiyaçları karşılamaya yönelik araç ve gereçlerin yapıldığının
B) Başka toplumlarla ticaret yapıldığının
C) İnsanlar arasında barışın egemen olduğunun
D) Ahiret inancının benimsendiğinin
E) Sınıflı bir toplum yapısının olduğunun

7. Aşağıdakilerden hangisinin tarih öncesi dönemlerle ilgili bir gelişme olduğu söylenemez?

- A) Ateşten yararlanılması
- B) Kil tabletler oluşturulması
- C) Süslü sürahiler
- D) Ticaret yapılması
- E) Kap-kaçak yapılması

8. Yontma Taş Devri'nin sonlarına doğru ateş bulunmuştur.

Bu durumun;

- I. korunma,
- II. ısınma,
- III. aydınlanma

etkinliklerinden hangilerinin kolaylaşmasına katkıda bulunduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

9. Tarih öncesi dönemleri sırasına göre yaşamayan bir uygarlık hakkında aşağıdakilerden hangisine kesin olarak ulaşılabilir?

- A) Kendinden daha ileri bir uygarlıktan etkilendiği
- B) Farklı devletlerle savaşlar yaptığı
- C) Doğal engellerle çevrili bir coğrafyada yaşadığı
- D) Ticarî faaliyetlerde paranın kullanıldığı
- E) Yazılı döneme geç girdiği

10. Yontma Taş Devri'nde insanlar, mevsimlere ve meyvelerin olgunlaşma dönemlerine göre yer değiştirmişlerdir.

Buna göre Yontma Taş Devri insanları için aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Ay yılına dayalı takvim hazırlamışlardır.
- B) İhtiyaç fazlası ürünler yetiştirmişlerdir.
- C) Yerleşik hayata geçmemişlerdir.
- D) Sanatsal faaliyetlerde bulunmuşlardır.
- E) Doğa olaylarına dini bir anlam yüklemişlerdir.

11. Tarih öncesi çağlar hakkında bilgiler daha çok arkeolojik bulgulardan elde edilir.

Bu durum tarih öncesi çağların daha çok aşağıdaki özelliklerinden hangisiyle ilgilidir?

- A) Yazının bilinmemesi
- B) Göçebe bir yaşam sürülmesi
- C) Savaşların uzun sürmesi
- D) Tarım faaliyetlerinin yapılması
- E) Siyasî yapıların geç ortaya çıkması

12. Eski Taş (Paleolitik) Çağı'na ait;

- I. avcılık ve toplayıcılıkla hayatlarını sürdürülmesi,
- II. kesici, delici ve kazıcı aletler yapılması,
- III. yerleşik olmayan bir hayat tarzının geçerli olması

gelişmelerinden hangileri tüketici bir yaşam tarzı olduğunun göstergesidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

1. Sümerlerde siyasi yapı site şehir devletlerinden oluşmuştur.

Bu durumun Sümerlerde aşağıdakilerden hangisine yol açtığı savunulabilir?

- A) Merkezden yönetimin sağlanamamasına
- B) Tarihi çağların başlamasına
- C) Diğer coğrafyalara göç edilmesine
- D) Huzur ve istikrarın sağlanmasına
- E) Demokratik yönetimlerin oluşturulmasına

2. Sümerlere ait özelliklerden bazıları şunlardır;

- Krallar ve rahipler en üst sınıfı oluştururken, halk, hürler ve köleler olmak üzere sınıflara ayrılmıştır.
- Gilgameş, Yaradılış ve Tufan destanları oluşturulmuştur.
- Ev ve tapınaklar ateşte pişirilmiş kerpiç ve tuğlalardan yapılmıştır.
- Kara saban kullanılmış, sulama amaçlı kanallar inşa edilmiştir.

Bu bilgilere göre Sümerler hakkında aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Toplumsal yapıda sınıf farklılıkları vardır.
- B) Yerleşik hayat kültürü oluşmuştur.
- C) Farklı kültürlerden istifade ederek edebi eserler oluşturulmuştur.
- D) Tarımın geliştirilmesine önem verilmiştir.
- E) Coğrafi özellikler mimari malzeme üzerinde etkili olmuştur.

3. Mezopotamya Uygarlığı'na ilişkin;

- I. yapı malzemesi olarak kerpicin kullanılması sonucu sanat eserlerinin günümüze kadar gelememesi,
- II. kuzeye "Yukarı Mezopotamya", güneye "Aşağı Mezopotamya" denilmesinde nehirlerin akış yönünün esas alınması,
- III. göç ve ticaret yolları üzerinde olup, farklı kültürlerle ait izler taşıması

ilişkilendirmelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

4. I. Sümer kültüründen etkilenilmesi
II. İlk düzenli ordu sisteminin meydana getirilmesi
III. Tarihte bilinen ilk imparatorluğun kurulması

Akadların yukarıdaki özelliklerinden hangileri ülke sınırlarının genişlediğinin doğrudan bir göstergesi sayılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

5. İlk Çağ'da Sümerlerde;

- Matematik ve geometri gelişme göstererek dört işlem kullanılmıştır.
- Astronomi alanında gelişme gösterilerek Ay Takvimi bulunmuştur.

Sümerlerdeki bu gelişmeler aşağıdakilerden hangisini göstermektedir?

- A) Yöneticilerin çok sık değiştiğini
- B) İnsanların gelir düzeyine göre sınıflara ayrıldığını
- C) Bilimsel çalışmalar yapıldığını
- D) Çeşitli etnik grupların bir arada yaşadığını
- E) İlk yerleşim yerlerinin burada kurulduğunu

6. Mezopotamya uygarlığı içerisinde incelenen Elamlar, Mezopotamya Bölgesi'nin dışında; Sümer ülkesinin doğusunda yaşamışlardır. Sümer egemenliğine son veren Elamlar, ilk dönemlerde şehir devletleri şeklinde örgütlenmişlerdir. M.Ö. 3000 yıllarında Sus sitesi prensi, diğer siteleri de egemenliği altına alarak krallığını merkez Sus olmak üzere Elam Krallığı'nı kurmuştur.

Buna göre Elamlar hakkında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) İlk dönemlerinde siyasal birlik yoktur.
- B) Siyasal güçleri zamanla artmıştır.
- C) Hukuk kuralları yapmışlardır.
- D) Monarşik bir yönetim esas alınmıştır.
- E) Sümerler ile mücadele içerisinde olmuşlardır.

7. Aşağıdaki tabloda bazı uygarlıklara ait özelliklere yer verilmiştir.

No	Uygarlık	Özellik
I.	Sümerler	Tarihi çağların başlatılması
II.	Asurlar	Anadolu'ya yazının getirilmesi
III.	Babiller	Asma Bahçelerinin oluşturulması
IV.	Elamlar	Tarihte ilk kanunların oluşturulması
V.	Akadlar	İlk imparatorluğun kurulması

Buna göre kaç nolu özelliğe yanlışlık yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. Elamlar madencilik, çömlek yapımı ve seramik sanatında ilerlemişler, çivi yazısını kullanmışlardır.

Bu bilgilere göre Elamlar hakkında aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Yeraltı kaynaklarına ulaşıldığı
 B) Sümerlerden etkilenildiği
 C) Günlük hayatın kolaylaştırılmak istendiği
 D) Tarımın temel geçim kaynağı olduğu
 E) Tarih çağlarına girdikleri

9. Asurlulara ilişkin özelliklerinden bazıları şunlardır;

- Sard'dan başlayıp Ninova'ya kadar uzanan kral yolunu kullanmışlardır.
- Tarihte bilinen ilk kütüphaneyi kurmuşlardır.
- Nemrut Tapınağı'ndaki arslan heykellerinde krallarının savaş ve av sahnelerini tasvir etmişlerdir.

Bu bilgilere göre Asurlular hakkında aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Kültürel devamlılığa önem verdikleri
 B) Monarşik bir yönetimin esas alındığı
 C) Temel geçim kaynağının ganimet gelirleri olduğu
 D) Sanatsal alanda faaliyetlerde buldukları
 E) Ulaşım hizmetlerini bir gereksinim olarak gördükleri

10. Babillerin;

- I. tapınaklara ziggurat adını vermeleri,
 II. tıp ve astronomi alanında ilerlemeleri,
 III. ceza, mülkiyet ve ticaret alanlarında gelişmiş kanunlar yapmaları

özelliklerinden hangileri diğer uygarlıklardan etkilendiklerinin doğrudan kanıtı sayılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve II E) II ve III

11. İbraniler farklı coğrafyalarda birçok devletin egemenliğinde yaşantılarını sürdürmelerine rağmen günümüze vatan ve millet bilincine sahip, asimile olmayan bir topluluk olarak gelmişlerdir.

Bu durum İbranilerin;

- I. milliyetçi olmaları,
 II. ticaretle ilgilenmeleri,
 III. farklı kültürleri tanımaları

özelliklerinden hangilerininin doğrudan bir sonucudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve II E) I ve III

12. Persler döneminde haberleşme, ulaşım ve düzenli bir posta örgütü vardı.

Bu durumun;

- I. ülke yönetimi,
 II. ticari faaliyetler,
 III. iletişim hizmetleri

alanlarından hangilerindeki faaliyetleri kolaylaştırdığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve II E) I, II ve III

1. Mezopotamya'ya tarih boyunca birçok kavim gelerek devlet kurmuştur.

Bu durumda Mezopotamya'nın;

- I. göç yolları üzerinde olması,
- II. verimli bir tarım havzası olması,
- III. farklı kültürlerle ait izler taşıması

özelliklerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

2. Fenikeliler, ürünlerini satmak ve ihtiyaç duydukları altın, gümüş, bakır ve kalay gibi madenleri temin etmek için Akdeniz kıyılarında koloniler meydana getirmişlerdir.

Bu bilgilere göre Fenikeliler hakkında aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Ekonomik hayatı canlı tutmak istemişlerdir.
- B) Yeraltı kaynakları bakımından uygun şartlara sahip değillerdir.
- C) Kültürel etkileşimi sağlayıcı etkinliklerde bulunmuşlardır.
- D) Akdeniz hakimiyeti için Romalılarla savaşmışlardır.
- E) Donanma ve deniz gücünde belli bir güce ulaşmışlardır.

3. İyonyalılar şehir devletleri arasında Efes, Millet, Foça ve İzmir (Smyrna) gibi şehir devletleri şeklinde örgütlenmişlerdir.

Bu durum İyonya hakkında aşağıdakilerden hangisinin kesin bir kanıtı sayılabilir?

- A) Çok geniş sınırlara ulaşıldığının
- B) Siyasi birliğin sağlanmadığının
- C) İnsanların çoğunun şehirlerde yaşadığının
- D) Toplumun farklı etnik yapılardan oluştuğunun
- E) Demokrasiye dayalı bir yönetimin esas alındığının

4. Friglerin;

- I. üzerlerinde hayvan figürleri olan çanak, çömlekler yapmaları,
- II. yünlü dokumalar yapmaları,
- III. ilk fablların kaynağı olarak kabul edilmeleri

özelliklerinden hangilerinin ortaya çıkmasında hayvancılığın etkisi olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

5. Lidyalılarda, kralın yanında devlet idaresinde söz sahibi olan tüccar ve toprak sahiplerinden oluşan seçkin bir zümre vardır. Kırsal alandaki halk, büyük toprak sahiplerinin arazilerinde ücretsiz olarak çalışmıştır.

Bu durum Lidyalılar hakkında aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Laik olmayan devlet anlayışının
- B) Takas uygulamasının
- C) Lonca sisteminin
- D) Feodal sistemin
- E) Şehir devleti anlayışının

6. Yunanlılar Ege, Karadeniz ve Akdeniz'de koloniler kurmuşlardır.

Bu durumda;

- I. tarıma elverişli toprakların azlığı,
- II. nüfus sayısının artışı,
- III. farklı kültürleri tanıma isteği

nedenlerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

7. Urartuların, kaleler, su kanalları ve su bentleri yapmaları, günümüzde bile varlığını koruyan gelişmiş bir sulama ve şehir içme suyu sistemi kurmaları;

I. medeniyet alanında ilerledikleri,
II. halkın ihtiyaçlarını önemsedikleri,
III. güçlü ordulara sahip oldukları

özelliklerinden hangilerinin bir göstergesi sayılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

8. Friglerde yapılan kanunlarda öküz kesenin ya da saban kırmanın cezası ölümdür.

Friglerdeki bu düzenlemelerin öncelikle aşağıdakilerden hangisini sağlamaya yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Vergi toplamada düzeni
B) Üretimde sürekliliği
C) Toprak bütünlüğünün korunmasını
D) Yönetimde sürekliliği
E) Ülkede asayışı

9. Lidyalılarda;

I. Sardes'ten başlayarak Mezopotamya'ya kadar uzanan Kral Yolu'nun yapılması,
II. mal takasına dayalı ekonomiden paraya dayalı ekonomiye geçilmesi,
III. ücretli askerlik sistemine dayalı bir ordu oluşturulması

durumlarından hangileri ticari faaliyetlerin arttırılmaya çalışıldığını gösterir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

10. Anadolu uygarlığına ilişkin aşağıdaki özelliklerden hangisi, diğerlerine bağlı olarak ortaya çıkmıştır?

- A) Asya ile Avrupa'yı birbirine bağlaması
B) İkliminin insan yaşamına uygun olması
C) Birçok kültüre vatan olması
D) Topraklarının bereketli olması
E) Göç ve ticaret yolları üzerinde bulunması

11. İlk Çağ'da Ege ve Yunan Uygarlığı ile Ön Asya arasında sosyal, siyasi ve kültürel ilişkiler yoğunluk kazanmıştır.

Bu gelişmeyi;

- I. koloncilik faaliyetleri,
II. kolay ulaşım imkânları,
III. birbirlerinin ihtiyaçlarını karşılayacak üretim faaliyetleri

durumlarından hangilerinin kolaylaştırdığı savunulabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

12. Başkentleri Ninova olan Asurlular, Anadolu'da Kültepe, Alişar ve Boğazköy'de ticaret kolonileri kurmuşlardır. Bu koloniler aracılığıyla yazıyı Anadolu'ya taşımışlardır.

Bu bilgilere göre;

- I. Tarihi devirler dünyanın her yerinde aynı anda başlamıştır.
II. Asurlular ihtiyaç fazlası mal üretmişlerdir.
III. Mezopotamya kültürü Anadolu kültürünü etkilemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

1. Babil Kralı Hammurabi, Sümerlerin eski kanunlarından yararlanarak yeni kanunlar hazırlamıştır. Büyük bir taş üzerine yazılmış olan bu kanunlarda mülkiyet, ticaret ve ceza gibi konulara değinmiştir.

Buna göre, Babil Kralı Hammurabi'nin;

- I. kişi hakları,
- II. toplumsal düzen,
- III. egemenliğin kaynağı

durumlarından hangileri ile ilgili düzenlemeler yaptığı savunulabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

2. Sümerlerde krallar;

- I. dini törenleri idare eder,
- II. savaş sırasında ordunun başında bulunur,
- III. hukuki yetkileri elinde toplardı.

Bunlardan hangileri merkezi otoritenin sağlanmasını kolaylaştırdığı savunulabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

3. Sümerlerde sitelerin başında bulunan patesi veya ensi adı verilen krallar, tanrı adına ülkeyi yönettiklerini iddia ederlerdi.

Bu durum Sümerler hakkında aşağıdakilerden hangisini doğrulamaz?

- A) Siyasal birliğin olmadığını
- B) Başkentten yönetime önem verildiğini
- C) Teokratik yönetimin görüldüğünü
- D) Kralların merkezi otoriteyi sağlamak istediklerini
- E) Monarşiye dayalı bir yönetimin esas alındığını

4. Pers İmparatorluğu mutlakiyetle yönetilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisinin bu durumu kolaylaştırdığı savunulamaz?

- A) Hükümdarların yetkilerinin sınırsız olması
- B) Satrapların, her yıl kralın görevlendirdiği kişiler tarafından denetlenmesi
- C) Çok tanrılı Zerdüş dininin benimsenmesi
- D) Hükümdarın isteklerinin kanun niteliği taşıması
- E) Ordunun, İran halkından toplanan daimi düzenli piyade ve süvari kuvvetlerinden oluşması

5. Hititlere ait gelişmelerden bazıları şunlardır;

- İlk dönemlerdeki feodal beylikler kaldırılarak, yerlerine başkentten valiler atanmıştır.
- İlk dönemlerde kralın yetkilerini sınırlandıran Pankuş Meclisi'nin bu özelliğine imparatorluk döneminde son verilmiştir.

Hititlerin bu uygulamalarıyla aşağıdakilerden hangisini korumaya çalıştıkları savunulabilir?

- A) Milli benliklerini
- B) Ticaret gelirlerini
- C) Merkezden yönetimi
- D) Toplumdaki eşitlik anlayışını
- E) Eski inanç sistemlerini

6. M.Ö. 2000'den itibaren Eski Yunan'da ve Ege'de polis adı verilen şehir devletleri (Atina, Isparta, Korint, Larissa, Megara gibi) ortaya çıkmıştır.

Bu yapının Yunanistan'da;

- I. tek merkezden yönetimin sağlanması,
- II. kolonicilik faaliyetlerinin yapılması,
- III. siyasal birliğin sağlanması

durumlarından hangilerini olumsuz yönde etkilediği savunulabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) II ve III

7. Hititlerde tavanannanın;

- I. uluslararası antlaşmalarda mührünün bulunması,
- II. kralın savaşa gittiği dönemde ülkeyi yönetmesi,
- III. Pankuş Meclisi'ndeki toplantılara katılması

yetkilerinden hangileri devlet yöneticisi gibi hareket ettiği nin bir göstergesi sayılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

8. Hititlerin;

- Gilgamiş ve Yaradılış destanlarını tercüme etmeleri,
- “Bin tanrılı il” olarak bilinmeleri,
- Yazılıkaya ve İvriz kabartmalarını oluşturmaları,
- hukuki düzenlemelerde hür vatandaşlara olduğu kadar kölelere de mülkiyet hakkı tanımaları

gibi özellikleri, aşağıdakilerden hangisine bir kanıt olamaz?

- A) Komşu ülkelerle iyi ilişkiler içerisinde olduklarına
B) Politeist bir inancı benimsediklerine
C) Toplumsal yapılarında sınıf farklılıklarının olduğuna
D) Sanat alanında kalıcı eserler bıraktıklarına
E) Çevre kültürlerden etkilendiklerine

9. Lidyalılar, Anadolu'da ücretli askerlik sistemine dayalı bir ordu kurmuşlardır.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine yol açtığı savunulabilir?

- A) Ticaret gelirlerinin artmasına
B) Devletin siyasal ömrünün kılmasına
C) Farklı etnik yapıların bir arada yaşamasına
D) Yöneticilerin askerler arasından seçilmesine
E) Millet olma bilincinin gelişmesine

10. İskender İmparatorluğu'nda, İskender'in ölmesi üzerine;

- Mısır'da Ptolemler,
- Makedonya'da Antigonitler,
- Anadolu'dan Hindistan'a kadar uzanan topraklarda ise Selovkoslar gibi krallıklar kurulmuştur.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin doğrudan bir göstergesi sayılabilir?

- A) Siyasal birliğin kaybolduğunun
B) Ülkede taht kavgaları yaşandığının
C) Ülke sınırlarının genişlediğinin
D) Kültürel faaliyetlerin hız kazandığının
E) Ekonomik faaliyetlerin zayıfladığının

11. Eski Yunanistan'da önemli devlet adamlarından Kleistenes (Klistenes) yaptığı düzenlemelerle halk meclisini önemli bir kurum haline getirmiştir.

Buna göre Kleistenes'in;

- I. adalet,
- II. demokrasi,
- III. laiklik

değerlerinden hangileri doğrultusunda düzenlemelerde bulunduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

12. Mısır'da;

- I. “Nom” adı verilen şehir devletlerinin sonlandırılarak siyasal birliğin sağlanması,
- II. “Firavun” adı verilen dini ve siyasal gücü olan tanrı-kralların yönetiminin başlaması,
- III. MÖ 1280'de Hititlerle Kadeş Antlaşması'nı imzalanması

uygulamalarından hangilerinin doğrudan merkezi otoriteyi sağlamaya yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

1. MS 395 yılında Roma İmparatorluğu'nun; Batı ve Doğu Roma olmak üzere ikiye ayrılması, Avrupa'da büyük siyasi gelişmelere sebep olmuştur. Batı Roma İmparatorluğu'nun 476'da yıkılmasından sonra Avrupa'nın sosyo-ekonomik ve kurumsal yapısında büyük değişiklikler yaşanmıştır. Roma İmparatorluğu'nun eski gücünü kaybettiği ve özellikle de bireyleri korumakta yetersiz kaldığı bu dönemde, Avrupa'da feodal siyasi yapılar ortaya çıkmıştır. Bu tarihten itibaren Germen kabileleri kendi devletlerini kurarak bugünkü Avrupa devletlerinin temellerini atmıştır. Avrupa'da Frank, Vizigot, Ostrogot, Sakson gibi Germen krallıkları kurulmuş ve bu krallıklar; siyasi üstünlüğü ele almıştır.

Buna göre Roma İmparatorluğu'nun yıkılmasıyla Avrupa'da ortaya çıkan durumlar arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Siyasal birliğin kaybolması
B) Yeni devletlerin kurulması
C) Katolik kilisesine bağlılığın azalması
D) Yeni otoritelerin ortaya çıkması
E) Siyasal otoriteye güvenin kaybolması

2. Aşağıdaki tabloda, bazı gelişmeler numaralandırılarak verilmiştir.

I	Kavimler Göçü
II	Roma İmparatorluğu'nun yıkılması
III	Siyasal otoritenin zayıflaması
IV	Derebeyliklerin kurulması
V	Ticaretin gelişmesi
VI	Avrupa'nın sosyo-ekonomik yapısının değişmesi

Bu sıralamada, neden-sonuç ilişkisini bozan gelişme, kaç numaralı alanda gösterilmiştir?

- A) II   B) III   C) IV   D) V   E) VI

3. Sasaniler, krallarını kutsal kabul etmişlerdir fakat Mısır firavunları gibi tanrı-kral anlayışını benimsememişlerdir. Bu krallar, Tanrı Ahuramazda'nın yeryüzündeki temsilcisi olarak mutlak otoriteye sahiptir. Bunun açık göstergesi, Sasani madeni paralarının bir yüzünde hükümdarın diğer yüzünde kutsal ateşin resmedilmesidir.

Bu bilgiye dayanarak Sasaniler hakkında;

- I. taht kavgalarının yaşanmadığı,
II. monarşiye dayalı bir yönetimin olduğu,
III. ahiret inancının olmadığı,
IV. teokratik bir anlayışın benimsendiği

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

4. • Büyük Şaman, 1206 kurultayında Temuçin'in Gök Tanrı tarafından seçildiği şeklinde kehanette bulunmuştur. Bu kehanetinde "Temuçin'le çocuklarına dünyanın bütün topraklarını bağışladım ve kendisine Cengiz Han ismini verdim." şeklinde Gök Tanrı'nın kendisine haber verdiğini söylemiştir. Böylece Cengiz Han'ın ve neslinin ilahi soya dayandırılması şamanlar tarafından sağlanmıştır. Bu kut-sallık Cengiz Han'dan sonra gelen hükümdarların, onun soyundan gelmesini meşrulaştırmıştır.
- Bizans İmparatorluğu'nda hükümdarlar, Hz. İsa'nın yeryüzündeki vekili sayılıp, yalnız ona karşı sorumlu olmuşlardır.

Buna göre devletlerde gücün meşruiyet kaynağı olarak din seçilmesinin nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Ülkede dinsel birliği sağlamak
B) Merkezi otoriteyi güçlendirmek
C) Din adamlarını ayrıcalıklı hale getirmek
D) Toplumsal eşitliği sağlamak
E) Kralların seçiminde din adamlarından destek almak

5. 1347'nin sonunda Sicilya'da görülen veba, ilk olarak Bizans topraklarını vurmuş ve Avrupa'ya; Venedik, Cenova gibi liman kentleri üzerinden girmiştir. Ortaya çıkış nedeni kesin olarak bilinmeyen bu hastalık için değişik tedaviler ve korunma yolları geliştirilmiştir. Bu salgın nedeniyle Avrupa nüfusunun neredeyse yarısına yakını ölmüştür. Avrupa'nın demografik haritasını değiştiren bu hastalık, halkın psikolojik olarak güvensizlik ve korku yaşamasına neden olmuştur. Sosyal ilişkileri zayıflatmış, ticari ve dini uygulamaları durma noktasına getirmiştir. Çok sayıda kişinin ölmesi her alanda bir değişime neden olmuştur.

Buna göre veba salgının Avrupa'daki etkileri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) İnsanlarda güven duygusunun zayıflaması
- B) İnsan sayısının azalması
- C) Sosyo-ekonomik faaliyetlerin gerilemesi
- D) Tıp bilimindeki ilerlemelerin hızlanması
- E) İnsanların yaşam tarzının değişmesi

6. Bizans İmparatorluğu'nda hayat ve geçim tarzı ticarete dayanmaktadır. Çin ve Hindistan'dan gelen ticari ürünlerin Avrupa'ya sevk edilmesi, Bizanslı tüccarlar sayesinde olmuştur. Çin-Bizans ticaret hattının geçtiği yollar üzerinde hüküm süren Sasaniler, Bizans'ın ekonomik çıkarları açısından stratejik konuma sahiptir. İpek yolu ticareti Bizanslılar ile Sasanileri karşı karşıya getirmiş ve Bizans İmparatorluğu, Sasanilere karşı Türklerle ittifak kurmuştur.

Bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisi doğru değildir?

- A) İpek Yolu'nun Orta Asya ekonomisi için önemi çok büyüktür.
- B) Bizans, çıkarları doğrultusunda ittifaklara yönelmiştir.
- C) Türkler, devletlerarası ilişkilerde ekonomik çıkarları önemsememiştir.
- D) İpek Yolu, doğu ile batı arasında uzanan bir köprü görevindedir.
- E) İpek Yolu Bizans için de önemlidir.

7. Bizans, Sasani ve Moğol imparatorluklarının güçlü ve düzenli ordulara sahip olmasının bu devletleri;

- I. devlet otoritesini koruma,
- II. coğrafyalarında söz sahibi olma,
- III. geniş sınırlara hükmetme

durumlarından hangileri yönünde etkilediği savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

8. Mezopotamya'da sulama kanallarının yapılmasıyla üretim artmış yani artı ürün ortaya çıkmıştır.

Bu durumun ortaya çıkardığı sonuçlar arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Ekonomide değiş-tokuşun canlanması
- B) Ürünleri depolama gereksinimin ortaya çıkması
- C) Esnaf ve tüccar gibi yeni mesleklerin oluşması
- D) Hayvancılığın uğraş alanı olmaktan çıkması
- E) Toplumsal tabakalaşmanın başlaması

9. Kast sistemi, bir kişinin toplumsal konumunun yaşamı boyunca belirlendiği toplumsal bir düzendir. Hindistan'da görülen bu sistemin ekonomik kurallarını dinsel statüler belirlemiştir. Kast sistemi; brahmanlar (din adamları), kşatriyalar (askerler), vaysiyalar (çalışanlar), ve sudralar (işçiler ve köleler) sınıflarından oluşturmuştur. Kast toplumlarında farklı toplumsal gruplar birbirlerine kapalıdır. Bu sistemde herkes, bir daha terk edemeyeceği bir kast içinde doğar, bu kasttan eş seçer ve kast içinde ölür. Her kast bireyinin alabileceği eğitim ve yapabileceği meslek türleri bellidir. Bu düzende insanların diğer kastların üyeleriyle bağlantı kurmaları engellenmiştir.

Bu durumun Hindistan'da aşağıdakilerden hangisini geciktirdiği veya engellediği savunulabilir?

- A) Ülke nüfusunun artmasını
- B) Siyasi birliğin sağlanmasını
- C) Kanunların oluşturulmasını
- D) Ekonomik faaliyetlerin canlanmasını
- E) Dinsel değerlerin yaşatılmasını

1. XI. yüzyılda Bizans ordusunda görev yapan ücretli askerlerin büyük bir kısmı Türklerden oluşmuştur. Peçenek, Kuman ve Uzlardan oluşan bu ücretli Türk birlikleri, kendi komutanlarının idaresinde Bizans ordusu içinde savaşmıştır. Savaş zamanlarında ücretli Türk askerleri zaman içinde Bizans ordusunun düzenli birlikleri haline gelmiştir. Bizans yönetimi, ücretli Türk askerlerini, savaş taktikleri ve ok kullanma konusundaki ustalıkları nedeniyle Anadolu'ya akınlarda bulunan soydaşlarına karşı kullanmıştır. Fakat bu uygulamaları Malazgirt Savaşı sırasında kendi aleyhlerine işlemiş, Bizans ordusu içerisindeki ücretli Türk boyları, Selçuklular tarafına geçmiştir.

Bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisi doğru değildir?

- A) Bizans, askeri alanda Türklerden etkilenmiştir.
 B) Türkler, düzenli askeri sistemi Bizans'tan öğrenmişlerdir.
 C) Bizans, Türkleri önemli bir güç olarak görmüştür.
 D) Bizans ordusunda görev alan Türkler milli benliklerini korumuşlardır.
 E) Ok atma ve savaşlarda akıl yürütme Türklerde gelişmiştir.

2. Yerleşik topluluklar, ---- konar geçer topluluklar ise ---- alanında birbirlerine üstünlük sağlamışlardır.

Buna göre verilen bilgilerdeki boşluklara gelebilecek bilgiler, aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) üretimde-askeri
 B) dinde-sanat
 C) askeriyede-eğitim
 D) sanatta-yönetim
 E) hukukta-üretim

3. Yusuf Has Hacip, Kutadgu Bilig adlı eserinde "Kanunun adil olması gerekir çünkü adalet esaslarında tertip edilmeyen bir kanun, üç ayaklı masanın ayaklarından birinin eksikliği gibi hatalara ve haksızlıklara yol açar. O takdirde "devlet tahtı" yıkılır. Devletini korumak isteyen hükümdar, adil kanun yapmak zorundadır." demiştir.

Yusuf Has Hacip'in bu sözleriyle,

- I. hata ve haksızlıkları gidermek,
 II. devletin devamlılığını sağlamak,
 III. hukukçuların, hükümdar tarafından denetlenmesini sağlamak

durumlarından hangilerini amaçladığı savunulabilir?

- A) Yalnız II B) Yalnız II C) I ve II
 D) II ve III E) I, II ve III

4. Sasani Hükümdarı Erdeşir Babekan'ın: "Ülkenin temeli vergidir, bu adaletle yükselir, zulümle değil." sözü;

- I. yöneticilerin adaletten ayrılmaması gerektiği,
 II. ekonominin devletin devamlılığı açısından önemli olduğu,
 III. hukuki düzenlemelerde önceliğin devlet çıkarlarına verilmesi gerektiği

durumlarından hangilerinin önemini ortaya koymaktadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve II E) I, II ve III

5. İlk Çağlardan itibaren devletler güçlü askeri teşkilatlar kurmaya önem vermişlerdir.

Bu duruma:

- I. huzur ve düzeni sağlayabilme,
 II. savaşlarda başarılı olabilme,
 III. devletin varlığını devam ettirebilme

beklentilerinden hangilerinin yön verdiği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
 D) II ve III E) I, II ve III

6. Cengiz Yasası'ndan bazı maddeler şunlardır:
- Vazifesini ihmal eden askere, sürgün, av esnasında avı kaçıran avcıya, dayak ya da ölüm cezası verilir.
  - Bir kimsenin evinde çalınmış at bulunduğu takdirde bu kimse atı sahibine iade etmeye ve bundan başka, atın sahibine ceza olarak da dokuz at vermeye mecburdur.
  - Her türlü mabedlere hürmet edilmelidir. Bütün dinlerin ruhani reisleri her türlü vergi ve mükellefiyetlerden muaf tutulmalıdır.

Çıkarılan bu kanunlar aracılığıyla gerçekleştirilmesi düşünülen hedefler arasında, aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) İnanç özgürlüğünü korumak
B) Devletin otoritesini devamlı kılmak
C) Toplumsal bütünlüğü korumak
D) Etnik ve dini birliği sağlamak
E) Özel mülkiyet haklarını korumak

7. Feodalizmde hiç kimse tam anlamıyla hükümler değildir. Bu yüzden soylular ve vasallar arasında mücadeleler Orta Çağ Avrupası'nda uzun süren istikrarsızlıklara hatta savaşlara neden olmuştur. Öğretmen Orhan Bey'in Orta Çağ Avrupası ile ilgili yukarıdaki ifadeleri üzerine;

Ahmet: Siyasal karmaşa hakim olmuştur.

Zeynep: Toplumsal yapıda eşitlik yoktur.

Sude: Krallık rejimi yoktur.

Berkehan: Siyasal birlik sağlanamamıştır.

Fatih: Ayrıcalıklı yapılar mevcuttur.

gibi yorumlarda bulunmuştur.

Buna göre yargılardan hangisi Öğretmen Orhan Bey'in bilgilerinden çıkarılamaz?

- A) Ahmet
B) Zeynep
C) Sude
D) Berkehan
E) Fatih

8. Bir tarih araştırmacısı "Orta Asya'nın konar-göçeri, dünyanın en iyi askeridir." demiştir.

Araştırmacının bu nitelemeyi;

- I. hızlı hücum yapabilen süvarilerden oluşması,
II. savaşlarda atlardan yararlanılması,
III. savaş araç ve gereçlerini en etkin biçimde kullanmaları

durumlarından hangilerine dayandırdığı savunulabilir?

- A) Yalnız II
B) Yalnız II
C) I ve III
D) II ve III
E) I, II ve III

9. Orta Çağ'da kurulan devletlerin birçoğunda hükümdarlar egemenliklerini dine dayandırmışlar ve din adamları devlet yönetiminde etkili olmuşlardır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Kralların dini yetkilere sahip olduğunun
B) Teokratik yönetimin benimsendiğinin
C) Düzenli veraset sistemi oluşturulduğunun
D) Şehir devletlerinin ortaya çıktığının
E) Yöneticilerin din adamları tarafından seçildiğinin

10. Batı Avrupa'da VIII. yüzyılda Franklar askeri bir düzen olan feodal sistemi geliştirmiştir. Buna göre kral; soylu şövalyelere at, zırh, mızrak, kılıç, kalkan gibi ihtiyaçlarını satın alabilmeleri ve askeri eğitimlerinde gerekli masrafları karşılayabilmeleri için kraliyet topraklarından belli ölçüde arazi bağışlamıştır. Şövalyeler de krala bağlılık yemini ederek kralın savaşçısı olmuştur. Feodalizmde fakir olan serfler, askere nadiren alınmıştır. Böylece Orta Çağ'ın başlarında ordunun büyük kısmını oluşturan köylü askerin yerini artık şövalyeler almıştır.

Bu bilgilere göre;

- I. Şövalyeliğin ortaya çıkmasında siyasi ve ekonomik şartlar etkili olmuştur.
II. Savaşlarda halktan asker alınmamıştır.
III. Feodalite sisteminde krallar siyasi güçlerini korumuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

1. Avrupa Hunlarının en parlak dönemi Attila ile başlamıştır. Attila, devletin başına geçtikten sonra Doğu Roma ile olan ilişkilerin yeniden düzenlenmesi gerektiğini düşünmüştür. Çünkü iki devlet arasında bazı sorunlar yaşanmıştır. Bu sorunun temelini Doğu Roma İmparatorluğu tarafından esir edilen veya çeşitli nedenlerle bu ülkeye sığınan Türkler teşkil etmiştir. 434 yılında Doğu Roma İmparatoru, iki devlet arasındaki sorunların görüşülmesi için Attila'ya başvurmuş ve bir heyet göndermiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadan çıkarılabilecek sonuçlardan biri değildir?

- A) Avrupa Hunlarında Attila Dönemi başarılı geçmiştir.
 B) Avrupa Hunları, zamanla Doğu Roma'yı hakimiyet altına almıştır.
 C) Doğu Roma, Avrupa Hunlarının egemenlik anlayışına aykırı davranmıştır.
 D) Avrupa Hunları ile Doğu Roma arasında diplomatik ilişkiler yaşanmıştır.
 E) Attila Dönemi'nde Hunlar ile Doğu Roma arasındaki ilişkiler önemli seviyelere ulaşmıştır.

2. Göktürklerde Tapo Kağan (572-581), ülkenin çok geniş olduğunu düşünerek doğuyu yeğeni İşbara'nın, batıyı kardeşi Jotan'ın idaresine vermiştir.

Bu bilgilere göre;

- I. Veraset sistemi düzenlenmiştir.
 II. Ülke yönetimi güçlendirilmek istenmiştir.
 III. İkili yönetim anlayışı uygulanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) II ve III   E) I, II ve III

3. II. Göktürklerde Kutluk Kağan zamanında Çin'e 46 başarılı sefer yapılmıştır.

Bu durum Göktürklerin;

- I. askeri,
 II. hukuk,
 III. kültürel

alanlarından hangilerinde Çin'e üstünlük sağladıklarının bir göstergesidir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve II   E) II ve III

4. Uygurların ilk hakani, Kutluk Bilge Kağan'dır. (744-747) Onun döneminde başkent, Ötüken'den Orhun Nehri kıyısındaki Ordubalık'a (Karabalgasun) taşınmış, devletin sınırları Amur Irmağı boylarından Altay Dağları'na kadar uzanmıştır.

Buna göre;

- I. Yönetim biçimi değişmiştir.
 II. Egemenlik alanı genişlemiştir.
 III. Federatif bir yapıya geçilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve II   E) II ve III

5. Asya Hunlarında Metehan Çin'i tamamen etkisiz hale getirdiği halde Çin topraklarına yerleşmek istememiş, bunu devletin geleceği açısından sakıncalı bulmuştur.

Metehan'ın bu tehlikeyi Çin'in;

- I. nüfusunun kalabalık olması,
 II. asimile edici bir yöne sahip olması,
 III. ipek ticareti yapması

özelliklerinden hangilerine dayandırdığı savunulabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
 D) I ve III   E) I, II ve III

6. Mete Han, MÖ 174'te öldüğünde sivil ve askeri teşkilatı ile dış siyasette güçlü bir devlet bırakmıştır.

Bu durumun Metehan'a ait;

- I. onlu teşkilatın oluşturulması,
- II. İpek Yolu ticaretinde denetim sağlanması,
- III. Çin'in vergiye bağlanması

uygulamalarından hangilerinin bir sonucu olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) II ve III   E) I, II ve III

7. Uygurları zayıflatan unsurlardan biri de ortaya çıkan açlık, kıtlık ve salgın hastalıklarıdır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin doğrudan bir göstergesidir?

- A) Sosyal ve ekonomik alanda sorunlar yaşandığının.
- B) Ülke nüfusunun arttığının
- C) Sınırların genişlediğinin
- D) Taht kavgaları yaşandığının
- E) Siyasi birliğin sağlanamadığının

8. Göktürklerde, Mukan Kağan Döneminde;

- Avarlar ortadan kaldırılmıştır.
- Ülke sınırları Hazar Denizi'ne kadar genişletilmiştir.
- Kitanlar ve kuzeydeki Kırgızlar hakimiyet altına alınmış, Çin baskı altında tutulmuş, Ak Hunlar üzerine seferler yapılmıştır.

Bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşmaz?

- A) Devletin egemenlik alanı genişlemiştir.
- B) Dış politikada belirleyici bir güç haline gelmiştir.
- C) İkili yönetim anlayışı benimsenmiştir.
- D) Askeri ve siyasi yönden etkinlik sağlanmıştır.
- E) Çin ile mücadele edilmiştir.

9. Kök Türklerin;

- I. Orta Asya'da Türk siyasi birliğinin sağlanması,
- II. Çin ile ticaret yapılması,
- III. Türkçe'nin resmi dil olması

durumlarından hangileri ülke sınırlarının genişlemesinin bir sonucudur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I ve III

10. Çinliler, prenseslerini Hun hakanlarıyla evlendirerek, prensesin yanında Hun sarayına çok sayıda hizmetkâr göndermiştir.

Bu durumun Hunlarda;

- I. casusluk faaliyetlerinin artması,
- II. taht kavgalarının yoğunlaşması,
- III. ülke gelirlerinin artması

sonuçlarından hangilerine yol açtığı savunulabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

11. Asya Hun Devleti'nin bilinen ilk hükümdarı Teoman'dır. Teoman zamanında (MÖ 220-209) Çinliler, Yüe-çiter ve Moğol asıllı Tunguzlarla savaşlar yapılmış, bu savaşların sonucunda Çin topraklarının bir kısmı ele geçirilmiştir.

Bu bilgilere göre;

- I. Devletin egemenlik alanı genişlemiştir.
- II. Devlet yönetiminde ikili teşkilat uygulanmıştır.
- III. Çin topraklarına yerleşilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) I, II ve III

1. Uygurlar Maniheizm inancının etkisiyle yerleşik hayata geçmişlerdir.

Bu durumun Uygurlarda;

- I. yaşam biçimi,
- II. gelir kaynakları,
- III. sanat

alanlarından hangilerinde değişime yol açmıştır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) I, II ve III

2. Türkler tarihleri boyunca kadına değer vermişler ve onu yüceltmişlerdir.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisini engellediği savunulabilir?

- A) Savaşçılık özelliklerinin kazanılmasını
- B) Aile müessesinin dağılmasını
- C) Maden sanatının gerilemesini
- D) Ataerkil ailenin ortaya çıkmasını
- E) Yönetimde kut sisteminin benimsenmesini

3. Tarihte Türklerin en önemli mücadelelerinden biri olan Kürşat Ayaklanması, aşağıdaki devletlerden hangisine karşı yapılmıştır?

- A) Sasani
- B) Çin
- C) Bizans
- D) Avar
- E) Batı Roma

4. Türk adı Uygur metinlerinde “güç, kuvvet,” Kaşgarlı Mahmut’un Divanı Lügati’t-Türk” adlı eserinde “olgunluk çağı” eski Çin kaynaklarında “miğfer” anlamında kullanılmıştır. Ziya Gökalp ise Türk adının “türeli (törelî) kanun nizam sahibi” anlamına geldiğini belirtmiştir.

Bu bilgilere göre;

- I. Türk tarihi ile ilgili yeterli araştırma yapılmamıştır.
- II. Türk kültürü uzun süreli ve zengin bir yapıya sahiptir.
- III. Türk kültürünü bir bütün içerisinde incelemek zordur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) II ve III   E) I, II ve III

5. Çin’in;

- I. casuslar aracılığıyla Türk toplumunda karışıklık çıkarması,
- II. Türk hakanları ile akrabalık ilişkisi kurulması,
- III. Türk beylerinin birbirine kıskırtılması

politikalarından hangilerinin Türk devletlerinin siyasal ömrünü kısalttığı savunulabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

6. Kök Türklerde Tapo Kağan 581’de hayatını kaybedince kurultay, İşbara’yı kağan ilan etmiştir.

Bu durum Kök Türkler ile ilgili aşağıdakilerden hangisinin doğrudan bir göstergesidir?

- A) Kut anlayışının terk edildiğinin
- B) Taht kavgaları yaşandığının
- C) Kurultayın devlet yönetiminde etkili olduğunun
- D) Ülke sınırlarının genişlediğinin
- E) Yöneticilerin kurultay tarafından seçilmesinin gelenek haline geldiğinin

7. Kök Türkler Dönemi'nden günümüze ulaşan temel kaynak Orhun Yazıtlarıdır. Bu yazıtlar Türk tarihinin ve edebiyatının ilk yazılı örnekleridir. Türk devlet adamlarının millete hesap vermesi ve devletin ve halkın karşılıklı olarak görevlerinin belirtilmesi açısından önemlidir.

Buna göre Orhun Kitabelerinin;

- I. Türlerde devlet anlayışı,
- II. Türk tarihi,
- III. Türk halkının sorumlulukları

konularından hangilerine ışık tuttuğu savunulabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

8. Uygurlardan önceki ilk Türk devletlerinin;

- I. teşkilatçılık,
- II. savaşçılık,
- III. mimari

alanlarından hangilerinde diğer kültürleri etkilediği savunulabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

9. Türk devletlerinde hükümdarın eşine hatun denirdi.

Hatunun;

- I. kurultaya katılması,
- II. elçileri kabul etmesi,
- III. oğlunun veliaht olması

yetkilerinden hangileri onun devlet yönetiminde söz sahibi olduğunu gösterir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

10. I. İkili yönetim anlayışının görülmesi
II. Devletin boylar federasyonu biçiminde örgütlenmesi
III. Halkın yönetme yetkisine sahip olamaması

İlk Türk devletlerinde yukarıdakilerden hangileri devletin yıkılmasına ortam hazırlamıştır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

11. İlk Türk devletlerinde, devlet işleri kurultayda görüşülürdü.

Kurultayın;

- I. başkanlığını kağanın yapması,
- II. boybeylerinin de katılması,
- III. son kararın kağana ait olması

özelliklerinden hangileri danışma organı olduğunu gösterir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

12. Eski Türk toplumlarında, devlet yaşamından toplum yaşamına kadar geçerli olan Türk örf hukukuna "töre" denirdi. Töre belirli dönemlerde değişikliğe uğradığı halde; adalet, iyilik, eşitlik ve insanlık gibi konular değişmeyen ilkeleri kapsardı.

Bu durum toplumda;

- I. dayanışma,
- II. kaynaşma,
- III. birtelikelik

değerlerinden hangilerinin korunmak istenmesiyle ilgilidir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) I, II ve III

1. Türklerin ilk anayurdu olan Orta Asya, geniş bozkırların ve çöllerin bulunduğu bir bölgedir. Karasal iklimin hüküm sürdüğü Orta Asya'da kışlar soğuk, yazlar sıcak ve kuraktır.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisinde **daha çok** etkili olduğu savunulabilir?

- A) İnanış biçimi
B) Egemenlik anlayışı
C) Uğraş alanı
D) Kültürel seviye
E) Askeri yapı

2. Hunlar, pantolon ve ceket giyme, at koşumları ve atları eyerleme yöntemleri konularında Avrupa'ya örnek olmuşlardır. Bazı Avrupa kavimleri, ordularını Türk ordusu düzeninde yeniden yapılandırmışlardır.

Bu durum Hunların aşağıdakilerden hangisinde Avrupa'yı etkilediklerinin bir göstergesi **olamaz**?

- A) Teşkilatlanma
B) Giyim-kuşama
C) Mimari
D) Sanat
E) Askeriye

3. Türklerin göç ettiği bölgelerde;

- I. devlet yönetimi,
II. askeri teşkilatlanma,
III. yazılı kültür

konularından hangilerinde örnek oldukları savunulabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

4. Türklerin tarih boyunca farklı coğrafyalara göç etmelerinde;

- I. nüfus sayısı,
II. yaşamaya elverişli topraklar,
III. meralık alanlar

durumlarından hangilerinde yetersizliklerin yaşanması etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) II ve III
E) I, II ve III

5. Tarih boyunca değişik bölgelere göç eden Türkler farklı kültürleri etkilemişler ve o kültürlerden de etkilenmişlerdir.

Bu etkilenmelerin sonucunda Türkler arasında;

- I. din,
II. kültür
III. ekonomi

alanlarından hangilerinde farklılıkların meydana geldiği savunulabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) I, II ve III

6. Uygurlarda Böğü Kağan zamanında;

- I. ganimet gelirleri artmış,
II. yerleşik hayat yaygınlaşmış,
III. Maniheizm kabul edilmiştir.

Bunlardan hangileri ekonomik yapının güçlendiğinin bir göstergesi sayılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

7. Türkler, tarih boyunca farklı sebeplerle ana yurtlarından değişik bölgelere göç etmek zorunda kalmışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun sonuçlarından biri değildir?

- A) Farklı coğrafyalarda Türk devletlerinin kurulması
B) Yönetimde hanedanlık anlayışının benimsenmesi
C) Türk tarihinin bütünlük içerisinde incelenmesinin zorlaşması
D) Türk kültürünün değişik coğrafyalara yayılması
E) Türklerin değişik dinlere inanması

8. İlk Türk devletlerinde Uygurlara kadar çadırlarda yaşanılmış, Uygurlardan itibaren ise beyaz badanalı evlerde oturmaya başlanmıştır.

Bu durum Türk toplumlarında:

- I. inanç anlayışı,
II. barınma şekli,
III. yaşam tarzı

konularından hangilerinde değişiklikler yaşandığını gösterir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) II ve III
E) I, II ve III

9. Türklerin doğal çevreye bağlı olarak göçebe yaşam şekline yerleşik toplum düzenine geçmeleri, beraberinde birçok değişiklik getirmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu değişikliklerden biri değildir?

- A) Şehirciliğin gelişmesi
B) Hayvancılığın terk edilmesi
C) Mimari eserlerin yapılması
D) Sanat alanında saray içi süslemelerin yapılmaya başlanması
E) Ekip biçme aletlerine sahip olunması

10. İlk Türk toplumlarının farklı dönemlerde Maniheizm, Hıristiyanlık ve Budizm gibi değişik din ve inanışları benimsemesi;

- I. ulusal değerlerin sürdürülmesi,
II. tek tanrıya inanılması,
III. ahiret inancının görülmesi

durumlarından hangilerini zorlaştırmıştır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

11. İlk Türk toplumlarında ölümden sonra yaşama ve ruhun ölmeliğine inanılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu inanışın sonuçlarından biri değildir?

- A) Ölümlerin silahları ve kıymetli eşyalarıyla birlikte gömülmesi
B) Kişinin mezarının üstüne yaşamında iken öldürdüğü düşman sayısınca onları temsil eden taştan insan şekilleri koyulması
C) Ay, yıldız ve güneş gibi unsurlara önemli dinsel semboller verilmesi
D) Türk inanışında cennet ve cehennem kavramlarının önemli bir yer tutması
E) Ölen kişiye yönelik yuğ denilen törenlerin düzenlenmesi

12. Eski Türklerde bahar mevsiminin gelmesiyle Nevruz kutlamaları yapılırdı. Bu kutlamalar sırasında, at yarışları düzenlenir, şarkılar söylenir, kadın ve erkek bir arada yemek yerir, müzik çalınır, dans edilirdi.

Bu etkinliklerin aşağıdakilerden hangisini sağladığı savunulabilir?

- A) Göçebe yaşamın sürdürülmesini
B) Toplumdaki birlikteliği
C) Devletin yıkılmasını
D) İnanç özgürlüğünü
E) Halkın yönetime katılımını

1. I. Asya Hun İmparatorluğu'nun dağılması
II. Karadeniz'in kuzeyindeki barbar kavimlerin Batı'ya göç etmesi
III. Avrupa'da Türk devletlerinin kurulması
- Yukarıdaki gelişmelerin oluş sırası aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) I-II-III
B) II-I-III
C) III-II-I
D) I-III-II
E) III-I-II

2. Türklerin;

- I. İpek Yolu ticaretini ele geçirme,
II. ülke bütünlüğünü koruma,
III. bağımsızlığı devam ettirme

politikalarından hangilerinin belli dönemlerde Çinliler ile savaşlar yapılmasına yol açtığı savunulabilir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) II ve III
E) I, II ve III

3. Turfan Uygurları, Moğol devlet kademelerinde memurluk, kâtiplik, hatta yöneticilik yapmışlardır.

Bu durum;

- I. Turfan Uygurlarının kültürel yönden ileri bir seviyede oldukları,
II. Moğolların yıkılış sürecine girdikleri,
III. Turfan Uygurlarının teşkilatçılık alanında uzmanlaştıkları

ifadelerinden hangilerinin bir göstergesi sayılabilir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) II ve III

4. Kavimler Göçü'nün Avrupa'da;

- I. sosyal,
II. siyasi,
III. etnik

alanlarından hangilerinde değişikliklere yol açtığı savunulabilir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

5. Kavimler Göçü sonrası Avrupa'da Türk devletleri kurulmuş olmasına rağmen bu devletler milli benliklerini kaybetmeleri sonucu günümüze gelememişlerdir.

Türklerin milli benliklerini kaybetmelerinde;

- I. Hıristiyanlığı kabul etmeleri,
II. göçlerle beslenememeleri,
III. kut anlayışını devam ettirmeleri

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

6. Avrupa Hunlarında Attila, Alpleri aşarak İtalya'ya girmiş olmasına rağmen, Roma'yı;

- Roma'nın Hıristiyan dünyası için kutsal bir merkez olması,
- Batı Roma'nın gücünü kırdığına inanması,
- Doğu'da bir tehlike olarak gördüğü Sasani Devleti üzerine sefere çıkmak istemesi gibi nedenlerle fethetmemiştir.

Bu bilgilere göre Attila Dönemi ile ilgili;

- I. Hıristiyan kültürüne yönelik hoşgörülü bir anlayış benimsenmiştir.
II. Batı Roma'nın siyasal varlığına son verilmiştir.
III. Birden çok devletle mücadele edilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) I, II ve III

7. Kavimler Göçü'nün sonuçlarından bazıları şunlardır:

- I. Türler, Avrupa'da bir Hun Devleti kurmuştur.
- II. Avrupa'da feodalite (derebeylik) rejimi ortaya çıkmıştır.
- III. Roma İmparatorluğu ikiye ayrılmıştır.

Bunlardan hangileri Avrupa'nın siyasi yapısında değişiklikler yaşandığını gösterir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

8. Kavimler Göçü sonucunda Avrupa'da;

- I. kral,
- II. papa,
- III. derebey

güçlerinden hangilerine yönelik halkın bağlılığı azalmıştır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I ve III

9. Avrupa'da devlet kuran Hunlar, ele geçirdikleri bölgelerdeki kavimlerle bir arada yaşamışlardır.

Bu durumun;

- I. kültürel etkileşimin yaşanması,
- II. devletin kısa sürede yıkılması,
- III. yönetimde taht kavgalarının yaşanması

sonuçlarından hangilerine yol açtığı savunulabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) II ve III

10. Göktürklerde İstemi Yabgu, İpek Yolu'nun kontrolünün Türklerin elinde olmasını istiyordu. Bu amaçla Ak Hunlara karşı Sasanilerle iş birliği yapmış, Ak Hun Devleti'nin yıkılmasını sağlamış, bu devletin topraklarını Ceyhun Nehri sınır olmak üzere Sasanilerle paylaşmıştır. İstemi Yabgu bir süre sonra, Sasanilerle ilişkiler bozulunca bu devlete karşı Bizans ile iş birliği yapma yollarını aramış ve Bizans'a elçilik heyeti gönderilmiştir.

Bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) İpek Yolu ticareti devletler arasında belirleyici güç olmuştur.
B) Göktürkler, Bizans ile birlikte İpek Yolu gelirlerini paylaşmıştır.
C) Akhunların siyasal varlıklarının sona ermesinde Göktürkler etkili olmuştur.
D) Göktürkler, Sasaniler ve Bizans ile diplomatik ilişki kurmuştur.
E) Göktürklerin dış politikasında İpek Yolu ticareti etkili olmuştur.

11. Tarih boyunca yaptığı savaşlarla Türkleri durduramayacağını anlayan Çin, Türklere karşı başka önlemler almaya yönelmiştir.

Aşağıdakilerden hangisinin bu önlemlerden biri olduğu savunulamaz?

- A) Çin Seddi'ni inşa etme
B) Türk beylerini hediyelerle kendine bağlama
C) Türk hükümdarlarını Çinli prenseslerle evlendirme
D) Türklerle ticaret yapma
E) Türk beylerini birbirine düşürme

1. İslamiyet öncesi Türk devletlerinde;

- I. para bastırma,
- II. siyasi antlaşmalar yapma,
- III. yabancı elçileri kabul etme

uygulamalarından hangileri egemenlik sembol ve göstergeleri arasında yer alır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) I, II ve III

2. Kavimler Göçü'nün sonuçlarından bazıları şunlardır:

- Roma İmparatorluğu ikiye ayrılmıştır.
- Avrupa'da Türk devletleri kurulmuştur.
- Feodalite güç kazanmıştır.
- Skolastik düşünce gelişmiştir.
- Avrupalılar, Türk kültürünü tanımıştır.

Bu sonuçların ait olduğu alanlar, aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak sıralanmıştır?

- A) Siyasi, siyasi, siyasi, kültürel, kültürel
B) Siyasi, askeri, dini, ekonomik, kültürel
C) Kültürel, kültürel, siyasi, dini, eğitim
D) Dini, siyasi, ekonomik, ekonomik, dini
E) Kültürel, askeri, kültürel, dini, dini

3. • Olay; tarihte insanlığı etkileyen siyasi, sosyal, kültürel, ekonomik dini konularda kısa sürede meydana gelen gelişmelerdir. Olaylar; kendine has özelliklere sahiptir, somut bilgiler içerir, yer ve zaman bildirir. Olayların başlangıç ve bitiş süreleri de bellidir.
- Olgu ise tarihte insanlığı etkileyen olayların ortaya çıkarıldığı sonuçlara göre uzun sürede meydana gelen değişimlerdir. Olgular; geneldir, süreklilik gösterir, soyuttur. Olgularda belirli bir yer ve zaman söz konusu değildir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi diğerlerinden farklıdır?

- A) Türklerin İslamlaşması
B) Sömürgeciliğin yayılması
C) Ulusal devletlerin kurulması
D) Yavuz Sultan Selim'in tahta çıkması
E) Anadolu'nun Türkleşmesi

4. İlk Çağ uygarlıklarına ait;

- I. Friglerin tarım ve hayvancılıkta ilerlemesi,
- II. Yunanlıların koloniciliğe yönelmesi,
- III. Mısır'da tarih öncesi dönemlerin sırasına göre yaşanması

durumlarından hangilerinde coğrafya unsurunun belirleyici olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) I, II ve III

ÖRNEKTİR

5.

Yukarıdaki haritada gösterilen bölgenin "bereketli hilal" olarak adlandırılması, bölgenin aşağıdaki özelliklerinden hangisine sahip olmasının sonucudur?

- A) Birden çok uygarlığın kurulmuş olması
- B) Siyasal istikrara sahip olması
- C) İstila ve göçlere kapalı olması
- D) Verimli topraklara sahip olması
- E) Birçok buluş ve icadın burada yapılması

6.

İlk Çağ'da Mezopotamya'daki dini inanışlara göre her şey tanrıların malıydı. Tanrılar için çalışan insanlar, ürettiklerini mabetlerde birleştirdi. Herkes elde ettiği ürünü, tanrının evine yani mabede teslim etmek zorundaydı. Rahipler, vatandaşların teslim ettiği ürünü tabletlere resmederdi. Bunun sonucunda Sümerler, mabet ekonomisinin zorunluluğu ile sembol yazısını (piktograf) icat etti.

Bu bilgilere göre Mezopotamya hakkında ;

- I. Mabetler farklı amaçlarla da kullanılmıştır.
- II. Din, sosyal ve ekonomik hayatta etkili olmuştur.
- III. Topraklar, rahiplerin mülkiyetinde sayılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

7.

İstemi Yabgu'nun "Atalarımızdan işittik ki Roma İmparatorluğu elçileri geldiği zaman bu bizim için artık yeryüzünü fethedeceğimize delalet eder." sözünün, Türkler hakkında aşağıdakilerden hangisinin bir kanıtı olduğu söylenebilir?

- A) Ordu-millet anlayışının benimsendiğinin
- B) Devletin boylar birliğinden oluştuğunun
- C) Cihan hakimiyetinin benimsendiğinin
- D) Yaylak-kışlak arasında göçebe bir yaşamın sürdürüldüğünün
- E) Hükümdarların geniş yetkilerle donatıldığının

8.

Toplayıcılığa ve avcılığa dayanan ilk toplumlarda çok az tabakalaşma olmasına karşın ---- sonucu tabakalaşma da artış olmuştur.

Buna göre verilen bilgilerdeki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Bölgelerde yaşayan insan sayısının artması
- B) Tarımsal üretimin gelişmesiyle zenginliğin artması
- C) Hukuki alanlarda düzenlemeler yapılması
- D) Demokrasiye dayalı yönetimlerin ortaya çıkması
- E) Eğitim alanındaki ilerlemeler

9.

Aşağıdaki tabloda bazı gelişmeler arasında neden - sonuç ilişkilendirmesi yapılmıştır.

No	Neden	Sonuç
I	Tahılların beslenmede kullanılması	Çanak-çömlek yapımının başlaması
II	Nüfusun artması	Yuvarlak planlı kulübe şeklinde barınakların yapılması
III	Tarımsal üretimle daha kolay beslenme yollarının öğrenilmesi	Nüfusun artması
IV	Artı ürüne geçilmesi	Ticaret hayatının başlaması
V	Tarımsal üretime geçilmesi	Hayvancılığın terk edilmesi

Buna göre kaç nolu alanda yanlışlık yapılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

1.

Orta Asya'dan yapılan Türk göçlerini gösteren bu haritaya göre:

- I. Türk tarihini bir bütün olarak incelemek zorlaşmıştır.
- II. Birbirinden farklı gelişmişlik seviyesine sahip Türk devletlerinin kurulmasına uygun bir ortam oluşmuştur.
- III. Göçler farklı kıtalara yapılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) I, II ve III

2.

Tarihin ilk dönemlerinden itibaren toplumların ve devletlerin farklı alanları kapsayan hukuk düzenlemelerine yönelmelerinde;

- I. devlet ve toplum hayatının düzenli bir şekilde ilerlemesini sağlama,
- II. toplumsal yapıyı ekonomik bakımdan eşit hale getirme,
- III. sosyal yapıdaki değişikliklerin beraberinde getirdiği olumsuzlukları önleme

beklentilerinden hangilerinin belirleyici olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) I, II ve III

3.

Batı ve Orta Avrupa ülkelerinde toprak sahibi olan senyörün; siyasi, ekonomik, hukuki ve askeri haklara sahip olduğu ve temeli toprak köleliğine dayanan toplum düzenine "feodalizm" denmektedir. Feodalizmde askeri ve mali hakimiyete senyörler sahip olmuştur. Senyörler, kendisinin ve malikane sınırları içerisinde bulunanların güvenliğini sağlamak zorundadır. Köleler, serfler ve hür köylüler, korunma ve adalet karşılığında senyörlere mal ve hizmet üretmekle yükümlüdür.

Buna göre feodalizm hakkında;

- I. Gücün kaynağı topraktır.
- II. Sınıf farklılıkları mevcuttur.
- III. Devlet harcamaları azalmıştır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

4.

Bir tarih araştırmacısı: "Yaşanılan coğrafi bölgenin fiziki yapısı, eski Türk toplumlarının hayat tarzının oluşumunda temel etken olmuştur." demiştir.

Araştırmacının bu nitelemeyi aşağıdakilerden hangisine dayandırdığı savunulabilir?

- A) Boyların kurultayda beyler tarafından temsil edilmesi
- B) Askeri yapının onlu sisteme göre düzenlenmesi
- C) Ülkenin hanedan üyelerinin ortak malı sayılması
- D) Geçim kaynağının hayvancılık üzerine kurulması
- E) Savaşlarda hilal taktiğinin uygulanması

5.

Tarihi bilgiye kaynaklık eden malzemeler	
Birinci el kaynaklar	İkinci el kaynaklar
Olayın geçtiği döneme ait belge ve buluntulardır: Kitabe, abide, arkeolojik buluntu, para vb.	Olayın geçtiği döneme yakın ya da o dönemin kaynaklarından faydalanılarak meydana getirilen eserlerdir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Türk-İslam tarihi ile ilgili birinci el kaynaklarından biri olamaz?

- A) Yusuf Has Hacip'in Kutadgu Bilig'i
 B) İbrahim Kafesoğlu'nun Türk Milli Kültürü
 C) Hoca Ahmet Yesevi'nin Divan-ı Hikmet'i
 D) Kaşgarlı Mahmut'un Divan-ı Lügati't-Türk'ü
 E) Firdevsi'nin Şehname'si

6.

Bilim Dalı	Açıklaması
Kronoloji	Geçmişten günümüze meydana gelen olay ve olguların zamanını tespit ederek sıralar.
Coğrafya	İnsan ve mekanın karşılıklı etkileşimini araştırır.
Diplomasi	Siyasi belgelerin cins, şekil ve içerik olarak değerlendirmesini yapar.
Arkeoloji	Kazı yolu ile toprak ve su altındaki maddi kalıntıları ortaya çıkarır.
Heraldik	Tarihte devletlerin kullandığı armaları inceler.

Tablodaki bilgilere göre, tarih biliminde bir olayın sonuçlarının diğer olayın sebepleri arasında olup olmadığına yukarıdaki bilimlerden daha çok hangisiyle ulaşılır?

- A) Kronoloji   B) Coğrafya   C) Diplomasi
 D) Arkeoloji   E) Heraldik

7. Atatürk'ün aşağıdaki sözlerinden hangisi tarih öğrenmenin öneminden çok tarih biliminin yöntemi hakkındadır?

- A) Türk evladı ecdadını tanıdıkça daha büyük işler yapmak için kendinde kuvvet bulacaktır.
 B) Dünyanın bize hürmet göstermesini istiyorsak evvela biz kendi benliğimize ve milliyetimize bu hürmeti hissen, fikren, fiilen, bütün iş ve hareketlerimizle gösterelim.
 C) Tarih yazmak, tarih yapmak kadar mühimdir. Yazan yapana sadık kalmazsa değişmeyen hakikat, insanlığı şaşirtacak bir mahiyet alır.
 D) Türk kabiliyet ve kudretinin tarihteki başarıları meydana çıktıkça bütün Türk çocukları kendileri için lazım olan atılım kaynağını o tarihte bulabileceklerdir.
 E) Büyük devletler kuran atalarımız, büyük ve geniş kapsamlı medeniyetlere de sahip olmuşlardır.

8. • Konya, Akşehir Dursunlu fosil yatakları, Anadolu'da insan varlığına ilişkin kalıntıların ele geçirildiği en eski buluntu yeridir.
 • İstanbul Yarımburgaz Mağarası'nda günümüzden 270 bin-390 bin yıl önce ilk insanların yerleştiği tespit edilmiştir.
 • Antalya, Karain Mağarası, Anadolu'da insana dair en eski kemik kalıntılarını barındırması açısından çok önemlidir.

Bu bilgilere göre Anadolu ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Kültür etkileşiminin yoğun olduğu
 B) Jeopolitik konumunun önemli olduğu
 C) Tarıma elverişli olduğu
 D) Zengin yer altı kaynaklarına sahip olduğu
 E) Yaşam sürecinin çok eskilere dayandığı

1. Hammurabi Kanunları'ndan bazı örnekler

- Bir hırsız duvar delerek bir eve girmişse o deliğin önünde ölümle cezalandırılır ve oraya gömülür.
- Bir evde yangın çıkar ve oraya yangını söndürmeye gelen bir kimse, evin sahibinin malına göz dikip onun malını alırsa kendisi de aynı ateşe atılır.
- Bir adam bir çocuğu evlatlık alır ve oğlu olarak ona ismini verirse ve onu besleyip büyütürse büyümüş bu çocuk bir daha geri istenemez.
- Bir kişi hırsızlık yapsa eli kesilir.
- Bir kişi kendisiyle aynı sınıftaki bir kişinin dişine zarar verirse onun da dişi çekilir.

Aşağıdakilerden hangisi bu hükümlerde gözetilenlerden biri değildir?

- A) Özel mülkiyetin korunması
- B) Cezaların caydırıcı olması
- C) Toplumsal bütünlüğün sürdürülmesi
- D) Kişi haklarının korunması
- E) Kollektif ceza yönteminin uygulanması

2. Asya Hun İmparatoru Mete Han Çin'e karşı, Hun Devleti'nin Çin'i savaş gücü ile baskı altına alması, devletin ve halkın ihtiyaçlarının vergi veya ticaret yoluyla Çin'den sağlanması üzerine bir politika benimsemiştir.

Mete Han'ın bu politika ile Çin'e yönelik;

- I. ekonomik ve siyasi bakımdan zor durumda bırakmayı,
- II. imparatoru ve ordusunu diplomatik olarak ezmeyi,
- III. verimli topraklarına Türk halkını yerleştirmeyi

durumlarından hangilerini amaçladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

3. Hazar Devleti, VII-XI. yüzyıllar arasında Karadeniz ile Kafkas dağlarının kuzeyinde ve İdil (Volga) Nehri dolaylarında hüküm sürmüştür. Hazarlar tarih sahnesine Sabar Türklerinin devamı olarak çıkmıştır. Batı Kök Türk Devleti yıkılınca Hazarlar bağımsızlıklarını ilan etmiştir. Hazarlar, Museviliği benimseyen tek Türk devleti olup ülkesinde farklı dinleri barındırmıştır. Hazar ismi günümüzde Hazar Denizi adında yaşamaya devam etmektedir.

Bu bilgilere göre Hazarlar hakkında aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Siyasal hayatlarının yaklaşık olarak dört yüz yıl sürdüğüne
- B) Tek tanrılı din anlayışına sahip oldukları
- C) Kurulduğu coğrafyaya ismini verdiklerine
- D) Kültürel etkileşime uygun yapısının olduğuna
- E) Temel geçim kaynağının ticaret olduğuna

4. Çin imparatorları özellikle barış zamanlarında Hun kağanlarına eş olarak gönderdikleri Çinli prenseslerin maiyetlerinde Hun ülkesine birçok ajan sokmuştur. Bu ajanlar aracılığıyla Hun beyleri ve toplulukları arasında düşmanlık çıkarmıştır. Ayrıca ticaret yoluyla Hun ülkesine lüks eşya göndererek Hunları rahata ve zevke alıştırmıştır. Bu durum Türklerin savaşçılık yeteneklerini gevşetmiştir.

Çin'in bu politikalarının Türk devletlerindeki etkileri arasında, aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Devletlerin siyasal ömrünün kısalması
- B) Taht kavgalarının yaşanması
- C) Anayurt topraklarının terk edilmesi
- D) Veraset sisteminin düzenlenememesi
- E) Birlik ve bütünlüğün bozulması

5. Bir tarih araştırmacısı: “Orta Asya'nın konar-göçeri dünyanın en iyi askeridir. Çünkü bu askerler yerleşik devletlerde görülen ağır donanımlı ve hareket kabiliyeti kısıtlı piyade ordularının aksine hafif silahlı ve hızlı, hücum yapabilen süvarilerden oluşurdu. Konar-göçerler en iyi atlı süvarilere sahipti ve en çok atlı süvariler de onların ordularında bulunurdu. Silahlarını günün koşullarına göre sürekli mükemmelleştirirdi. Konar-göçer askeri, dayanıklı, disiplinli, uyumlu ve sürekli idi. Konar-göçerler zırh, hançer ve mızrak kullanmış ve ayrıca oklarını daha uzağa fırlatmalarını sağlayan yayı geliştirmiştir. Konar-göçer ordusu dağınık bir kalabalık olmaktan öte herkesin, neyi ne zaman yapacağını iyi bildiği, birbirine yardım ettiği bir yapıya sahipti. Bu ordularda kadınlar da gerektiğinde savaşa katılırdı.” demiştir.

Araştırmacının tespitlerine göre konar-göçer olmanın ordulara sağladığı avantajlar arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Hızlı hücum yapabilme
B) Durağan bir orduya sahip olma
C) Atı aktif olarak kullanabilme
D) Disiplinli ve uyumlu hareket edebilme
E) Taktiklere uygun davranabilme

6. Moğol İmparatoru Cengiz Han, Harzemşahlar Hükümdarı Celaleddin Harezşah ile görüşmesi sırasında, “Dünyanın imarı ticaretle olur, onun için aramızdaki ticari münasebetleri geliştirelim.” demiştir.

Cengiz Han'ın bu sözü ile;

- I. ekonomik ilişkilerin devletlerarası ilişkilere katkı sağlayacağı,
II. devletlerin dış politikada askeri güce başvurmaması gerektiği,
III. tarıma ticaretten daha fazla önem verilmesi gerektiği

durumlarından hangilerini kastettiği savunulabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

7. Lise öğrencisi Fatma çalışma konusunu “bedesten-arasta, han, kapan, ribat, liman ve panayır” gibi kavramlar üzerinden tamamlamış bu kavramlara yönelik ayrıntılı bilgiler vermiştir.

Buna göre Tuğçe'nin çalışma konusu aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Ticari mekanlar
B) Eğitim kurumları
C) Savaş taktikleri
D) Yönetim biçimleri
E) Mimari üsluplar

8. Anthony Smith: “Hafıza yoksa kimlik yoktur; kimlik yoksa ulus yoktur.” demiştir.

Anthony Smith bu sözü ile tarih bilimi hakkında aşağıdakilerden hangisini vurgulamak istemiş olabilir?

- A) Merkezinde insanın olduğu
B) Nedenselliğe muhtaç olduğu
C) Farklı bakış açılarına dayandığı
D) Milli ve toplumsal karaktere katkı sağladığı
E) Belgelere dayandığı

9. Tarih öğrenmenin faydalarının anlatıldığı derste öğretmen, öğrencilerine: “Niçin tarih öğrenmeliyiz?” sorusunu sormuştur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi öğrencilerin vermesi gereken doğru cevaplardan biri değildir?

- A) Tarih, uyguladığı yöntem gereği bireylerde araştırma ve kanıt kullanma becerisini geliştirir.
B) Ulaşılan kaynaklarda tespit edilen çelişkili ifadeler, insanların sorgulama ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirir.
C) Bireylerde çok yönlü düşünme yeteneği gelişir ve kişiler tarihi süreçte meydana gelen değişimleri ve sürekliliği algılar.
D) Tarihsel empati ile geçmişte yaşamış insanların değer yargıları, olaylara ve dünyaya nasıl baktıkları, ne hissettikleri anlaşılabilir.
E) Tarih öncesi dönemlerin aydınlatılmasında yazılı kaynakların oluşturulmasını sağlar.